

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, 1680

200. An qui dum versabatur in alieno Episcopatu fuit excommunicatus,
rediens in patriam possit absolvi à proprio Episcopo? Idem dicendum est,
si ita versatus in aliena Episcopatu fuit in aliqua causa ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76372)

communicationis Summo Pontifici possit, hoc non obstant, Metropolitanus in casibus suis permittit eam largiri? Et in textu hujus Resolutionis adducuntur aliqui casus in exemplum dictæ questionis? Ex part. 3. tract. 4. Ref. 157. alias 158.

Negative respondet Campanili in *diver. jur. Can. rub. 11. cap. 15. n. 132*. putat enim per hanc reservationem censeretur abdicatam potestatem absolviendi etiam Metropolitanum, ita quod in casibus in jure permittis non valeat absolvere, stante tali reservatione facta, per Ordinarium.

Sed contrariam sententiam tenendam esse existimo, quia licet reservatio facta per Ordinarium Papæ, tollat ipso jure potestatem absolviendi vigore renunciationis factæ, tamen hoc non potest præjudicare Metropolitanum, licet quis possit renunciare favori suo, non tamen in alterius præjudicium. Et sic primò valis non potest in præjudicium domini absque ejus consensu alterius jurisdictioni consentire. Secundò Clerici non possunt renunciare eorum privilegio. Tertiò, pater non potest renunciare donationi infidelis. Quarto, juramentum non firmat contractum in præjudicium tertii. Et tandem etiam clausula *motu proprio*, non operatur in tertii præjudicium, nec jus in re acquisitum alteri admittit. Et ideo (ne in aliena vinea arare videar) hanc sententiam, & omnia supradicta docet doctus Iurisconsultus Io. Maria Novatia in *99. forensibus part. 1. quæst. 66. per totam*.

RESOL. CXCIX.

An excommunicatus ab uno Episcopo possit ab illo absolvi etiam si mutaverit domicilium, vel absolvendus sit ab Episcopo cui tunc subditus est? Ex p. 5. tract. 9. Refol. 8.

Respondet Suar. de *conf. disp. 7. sect. 1. n. 19. & n. 26*. quod si fiat excommunicatus per generalem sententiam, poterit absolvi ab alio Episcopo, juxta probabilem opinionem, de qua egerat paulo antea: si verò per particularem sententiam, non poterit absolvi nisi ab eo, à quo excommunicatus est, quia causa est incepta, & ad illum pertinet causa & liti consummatio. Sed P. Vasquez *dub. 20. n. 5*. videtur sentire posse absolvi ab altero, quando jam est sub jurisdictione ipsius, & non aliter, & ita etiam docet Turrianus de *conf. lib. 2. disp. 15. dub. 5*.

2. Non desinam etiam hic apponere verba Coninch de *Sacram. disp. 14. dub. 16. num. 258*. ubi sic ait: Ex dictis sequitur Antuerpiensem, v. g. qui maxima anni parte habitans in diocesi Mechliniensis, ibi contraxit excommunicationem latam per jus, aut sententiam generalem, redeuntem domum posse ab ea absolvi per eum, qui habet potestatem ab ejusmodi excommunicatione absolviendi eodem modo, ac si eam contraxisset Antuerpiæ, quia cum ejusmodi excommunicationes non sint particulatim reservatæ ei, à quo lata sunt, nihil refert à quo lata, vel ubi contractæ sunt, quia ideo alijs non sunt minus vel magis reservatæ. Imò et si excommunicatio quam talis incurrisset in Diocesi Mechliniensis, esset reservata Episcopo, si non esset reservata in Diocesi Antuerpiensi, posset talis domum reversus à suo Pastore absolvi, quia Mechliniensis per hoc quod aliquas censuras reservet in sua Diocesi, non potest impedire Antuerpienses ne ab iis absolvant. Quod si autem Antuerpiensis contraxisset in Diocesi Mechliniensis censuram latam per sententiam particularem, deberet absolvi à iudice, qui eam tulisset; quia hæc excommunicatio huic est singulariter reservata. Ita

Coninch loco cit. cui etiam adde Layman *tractat. 5. part. 1. cap. 7. n. 4*. & Præpositum in *3. p. 9. 1. de cens. in com. dub. 14. n. 92*. Non est igitur audiendus Philippus Faber de *censuris in 4. sent. dist. 25. quæst. 1. disp. 4. cap. 8. n. 242*. ubi docet, Episcopum, qui excommunicavit, solum posse absolutionem impartiri.

RESOL. CC.

An qui dum versatur in alieno Episcopatu fuit excommunicatus, rediens in patriam possit absolvi à proprio Episcopo?

Idem dicendum est, si ita versatus in alieno Episcopatu fuit in aliqua causa citatus coram illo Episcopo, in qua contingat illum excommunicari. Ex part. 5. tract. 9. Refol. 9.

Respondeo quod qui versatur in Episcopatu alieno, subditus illi Episcopo, ideo non potest test excommunicari ab illo per excommunicationem ab homine, nec generaliter, nec in particulari quantumcumque gravi delicto facto, ut patet per *cap. Romana, de sent. excomm. in 6*. Ad hoc autem ut possit ab illo excommunicari, necesse est quod fiat suus subditus ut puta ratione delicti in sua jurisdictione commissi, vel aliquo titulo, hoc autem fieri non potest, nisi prius Episcopus fecerit statutum, quod qui fecit tale delictum, sit excommunicatus. Nam tunc peregrinus faciens illud delictum in Episcopatu alieno, sit subditus illi ratione delicti commissi, & sic incidit in excommunicationem, sed tunc illa excommunicatio non est ab homine, sed à jure, & ideo de illa est judicandum sicut de excommunicatione à jure: & tunc consequenter est dicendum, quod non potest absolvi à proprio, sed ab Episcopo, in cuius Diocesi deliquit, & à cuius excommunicatione ligatus fuit; quia à tali excommunicatione in jure decernitur, ut non nisi Episcopus ille absolvere possit, in cuius Diocesi deliquit, quia ratione criminis illius in illa causa ille delinquens factus est subditus illius Episcopi, & exemptus à jurisdictione proprii Episcopi. Alio etiam modo poterit fieri subditus illi Episcopo quoad censuram, ut si fecit delictum in illa Diocesi, ad quod non erat imposita pena excommunicationis, sed Episcopus sciens illud delictum præcepit huiusmodi delinquenti, ut satisfaciatur parti pro tali delicto sub pena excommunicationis incurrenda tali tempore, nam si eo tempore non satisfaciatur, sit excommunicatus, nec potest absolvi à proprio Episcopo, quia ratione delicti factus est subditus illius Episcopi in cuius Episcopatu deliquit, ideo potuit ei præcipere, & excommunicatione ligare. Idem dicendum si ita versatus in alieno Episcopatu citatus fuit in aliqua causa coram illo Episcopo, in qua causa contingat ipsum excommunicari, non potest ab alio absolvi, quia ex lite coram ipso Episcopo ille accepit jus in illum, ut habetur *cap. propositi, de foro competentis*, & ita docet Philippus Faber de *censuris in 4. sent. dist. 25. 9. 1. disp. 4. cap. 8. num. 243*. & alij.

RESOL. CCI.

An absolutus à censuris reservatis in articulo mortis, si contraherit teneatur accedere ad Superiorem?

Et obiter queritur, an per Indulgentias non compensetur, nec tollatur obligatio adimplendi satisfactionem sacramentalem, ita ut penitent eximatur à debito eam exequendi?